

Grundläggande granskning: Fritids- och kulturnämnden

Kalix kommun

Mars 2022

*Erik Jansen, certifierad
kommunal revisor
Jonathan Melkko
Sofia Persson*

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har fritids- och kulturnämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Därutöver sker en kompletterande granskning inom följande område:

4. Tilläggstjänst: Fördjupad granskning av styrning

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2021-02-18 § 13 fastställt verksamhetsplan för 2021.
	b) Är plan för verksamheten upprättad i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Nämnden har upprättat verksamhetsplan i enlighet med kommunövergripande mall och följer formkrav i övrigt. Däremot avviker underrubrikerna.
	c) Är plan för verksamheten heltäckande, dvs. omfattar den nämndens samtliga verksamheter?	Grön	Verksamhetsplan för 2021 är heltäckande för nämndens samtliga verksamheter.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2020-12-10 § 85 antagit internbudget för verksamhetsår 2021. Budget för 2021 uppgår till 34 348 tkr.
	b) Är budget upprättad i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Upprättad internbudget stämmer överens med tilldelad budgettram.
	c) Är budget heltäckande, dvs. omfattar den nämndens samtliga verksamheter?	Grön	Internbudget för verksamhetsår 2021 är heltäckande för nämndens samtliga verksamheter.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Av de kommunövergripande målen har nämnden tillämpat 2 st mål för sina verksamheter.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Budget i balans är att anse som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Verksamhetsmålen innehåller mätbara indikatorer eller bedöms vara formulerade för att kunna följas upp. Dock följs vissa av indikatorerna endast upp vid helåret och inte under året, tex. vid delår.
	d) Är målen upprättade i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Från nämndens reglemente § 3 framgår att nämnden ska se till att: "verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, samt de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning." Nämndens mål i dess verksamhetsplan har koppling till de kommunövergripande målområdena från 2020: <ul style="list-style-type: none"> • Befolkning och demografi • Hållbar plats • Innovativa miljöer
	e) Är målen heltäckande, dvs. omfattar de nämndens samtliga verksamheter?	Gul	Nämndens mål (indikatorer), se 3a, är kommunövergripande och omfattar ej samtliga av nämndens verksamheter.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Ett årshjul för ekonomisk uppföljning finns upprättat för verksamhetsår 2021. Årshjulet beskriver vad som ska följas upp samt när.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Gul	I verksamhetsberättelse per augusti (delårsrapport) rapporteras ekonomiskt resultat samt prognos för helårets resultat. Det görs även kontinuerliga budgetuppföljningar. Dock lämnas inte prognos för måluppfyllelse av verksamhetsmässiga mål, som nämnden tillämpat, vid delårsrapporten pga. att indikatorerna följs upp vid helåret. Detta ser vi som en brist. Nämnden bör rimligen ha svårt att vidta åtgärder i syfte att styra mot att nå måluppfyllelse om prognos för måluppfyllelse inte löpande upprättas under året. I helårsrapporten framgår måluppfyllelse för samtliga av nämndens verksamhetsmässiga mål samt ekonomiskt resultat.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Utifrån helårets måluppfyllelse för verksamhetsmålen framgår en god måluppfyllelse, se 5a.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	Protokollsgenomgång visar att löpande månadsuppföljningar av budget görs. Månadsuppföljningarnas tjänsteskrivelser innehåller "åtgärder för en budget i balans" vid befarat underskott. Nämnden har godkänt uppföljningarna. Vid årsredovisningen 2021 redovisas ett negativt resultat om än mindre än det som prognostiserats per augusti vilket tyder på att delvis tillräckliga åtgärder vidtagits.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	<p>Av nämndens årsredovisning 2021 framgår följande måluppfyllelse för de mål som nämnden tillämpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uppnått = 2/2
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Gul	<p>Årets resultat visar på ett underskott om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • -662 tkr <p>Resultat visar ett mindre underskott än prognostiserat per delårsrapport per augusti.</p>
6. Mätetal	a) Används mätetal för ekonomi, prestationer och kvalitet för att styra verksamhet och ekonomi?	Gul	<p>Utöver "budget i balans" framkommer inte mätetal för ekonomi. Exempelvis framgår inte några ekonomiska mätetal för insatser kopplat till fritid och kultur, kronor per besökare eller att kostnader ska sänkas per antal besökare.</p> <p>I sammanhanget noterar vi dock att mätetal används för prestationer, exempelvis att antal besök i bad och gym ska öka. Exempel på mätetal för ekonomi hade kunnat vara att ett ökat antal besökare även ska minska kostnaderna för verksamheten.</p> <p>Nämndens verksamhetsmål omfattar i övrigt mätetal för kvalitet (nöjd medborgarindex).</p>

Avslutning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 1b, 2b, 3d, 5a</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Gul	Nämnden kan i delvis rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under 2021. Ekonomiskt utfall för år 2021 uppgår till: <ul style="list-style-type: none">- 662 tkr Vi noterar att det negativa resultatet blev mindre än vad som prognostiserats per augusti.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 1c, 2a, 2c, 3a-c, 3e, 4a-d, 6a</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2021

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Att säkerställa förutsättningar för löpande prognos/bedömning av måluppfyllelse för verksamhet. Att prognostisera utfall för verksamhetsmålen är en väsentlig del av nämndens möjlighet till löpande styrning av sin verksamhet. Från delårsrapporten framgår att vissa indikatorer mäts årligen (bl.a. genom enkät) och därav inte möjliggör bedömning/prognos för de verksamhetsmässiga målsättningarna under året, vid delårsrapport. Vår uppfattning är dock att nämnden utifrån en kvalificerad analys bör kunna uttala prognos för måluppfyllelse på basis av den verksamhet som bedrivs under året.
- Att vidta tillräckliga åtgärder för att nå budget i balans.